
Kyrkomötet
Motion 2011:20
av Kjell Petersson

Rätt till försvarsadvokat

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att föreslå ett tillägg i kyrkoordningens 31 kap. 12 § och 32 kap. 12 § med innebörden att den präst eller diakon mot vilken tillsynsärende har inletts, har rätt till försvarsadvokat.

Motivering

Till domkapitlens uppgifter hör att utöva tillsyn över präster och diakoner. Om någon anmäler att präst eller diakon brutit mot de löften som avlagts vid vigningen, är det domkapitlets uppgift att undersöka om det finns fog för anmälan. Domkapitlet kan fria den anklagade från anklagelserna, men domkapitlet kan också ge prästen eller diakonen en erinran, besluta om prøvotid för fortsatt behörighet eller förklara att prästen eller diakonen är obehörig att utöva sitt ämbete.

För domstolar, och det gäller även specialdomstolar som domkapitlet kan sägas vara, gäller Europakonventionens bestämmelser i artikel 6 om krav på rättvis rättegång. Överklagandenämnden har också i beslut 1/01 slagit fast att de principer som följer av artikel 6 bör vara vägledande vid handläggningen av obehörighetsärenden. När ett tillsynsärende väcks mot en präst eller diakon har den anklagade rätt att få veta vad som läggs honom eller henne till last, den anklagade har rätt att försvara sig och domen ska vara densamma oavsett vilket domkapitel som fattar beslut.

Domkapitlens handläggning av tillsynsärenden lämnar en del övrigt att önska. Det har förekommit att domkapitelsledamöter har uttalat sig i media innan ett ärende avgjorts. Överklagandenämnden har kritiserat två domkapitel för bristfällig handläggning av ärenden. Samma handlande har i ett domkapitel lett till en erinran, i ett annat domkapitel har handlingen visserligen kritiserats men inte lett till erinran.

Man skulle önska att stiftet ser till att (nyttillträdande) ledamöter i domkapitlet ges utbildning i vad som tillhör en rättvis rättegång. Det kyrkomötet skulle kunna göra är att stadga att när präst eller diakon blir föremål för en tillsynsutredning, prästen/diakonen har rätt till försvarsadvokat. I en del fall är det så att den anklagade på eget initiativ och troligen av egna medel bekostar juridisk rådgivning. Men till en rättssäker ordning hör att alla anklagade får denna rätt. Försvarsadvokaten ska givetvis vara opartisk och få sina kostnader täckta av stiftet. Det kan noteras att Överklagandenämnden 17/09 säger att en präst måste underrättas i detalj om innebörden av och grunden för det som läggs prästen till last och få tid och möjlighet att förbereda sitt försvar. Till möjligheten att förbereda sitt försvar borde rätten till juridisk hjälp.

Mot 2011:20 Stockholm den 8 juli 2011

Kjell Petersson (FK)

Kyrkomötet
Motion 2011:35
av Håkan Sunnliden m.fl.

Möjlighet för enskilda präster att avstå vigselförordnande

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att 23 kap. 4 § i kyrkoordningen ska ha följande lydelse:

Domkapitlet ska för ansökan om förordnande att vara vigselförrättare lämna kyrkostyrelsen uppgifter om de präster som enligt 31 kap. 16 § står under domkapitlets tillsyn. Domkapitlet ska även underrätta kyrkostyrelsen om en präst som har ett förordnande som vigselförrättare inte ska *eller vill* ha ett sådant förordnande.
(SvKB 2009:00)

Motivering

Svenska staten har genom riksdagsbeslut visat att den ensamt äger det juridiska äktenskapsbegreppet. Något samråd eller konsultation med landets samfund och trosinriktningar har i praktiken inte skett. Svenska kyrkan hade därför att förhålla sig till riksdagens beslut och nya äktenskapsbegrepp. I samband med detta beslutade också kyrkomötet att ansöka om vigselrätt för sina präster hos Kammarkollegiet. Det fanns emellertid ett flertal motioner och ett antal reservanter som menade att kyrkomötet genom detta beslut på ett onödigt sätt byggde in framtida problem av bibelteologisk, ekumenisk och även demokratisk karaktär¹. Möjligheten för enskilda präster att avstå sitt vigselförordnande fanns inte.

Nu har ett antal präster sänt tillbaka eller önskat att få sända tillbaka sitt vigselförordnande till Kammarkollegiet. Dessa präster har gjorts till tillsyns-ärenden och bestraffats på olika sätt. Domkapitlet har inte kunnat lösa de inre spänningar som finns kring frågan om vigselförordnandet, men genom att göra ett enkelt tillägg enligt ovan, menar motionärerna att problemet kan lösas smidigt. Det finns flera fördelar med en sådan lösning.

Svenska kyrkan visar på detta sätt

- ♦ en öppenhet för de två olika sätt att förstå äktenskapet som finns inom Svenska kyrkan,
- ♦ en tydlighet till Äktenskapsbalken 3 § andra punkten ”Den som är behörig enligt första stycket är inte skyldig att förrätta vigsel”, att ingen präst är skyldig att agera myndighet.

Kyrkan kan då istället för att framstå som exkluderande mot dessa framstå som inkluderande mot de parter som önskar kyrklig vigsel. Förutom detta undviker Svenska kyrkan konflikter med sina egna präster. Det finns skäl att tro att åtskill-

¹ Motioner som 2009:26, 28, 34, 40 avslogs. Det fanns reservanter från POSK, FISK, KD, FK, SD, M.

Mot 2011:35 naden mellan staten och kyrkan kommer att bli mer synlig och att en utveckling mot civiläktenskap kommer att betraktas som naturlig.

Motionärerna menar att kyrkomötet nu har en unik möjlighet att förekomma och rätta till det som inte beslutades år 2009.

Värnamo den 19 juli 2011

Håkan Sunnliden (FK)

Bertil Olsson (KR)

Gustaf Bengtsson (POSK)

Kyrkomötet
Motion 2011:40
av Dan Sarkar

Inför konfirmation som villkor för fadderskap

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att konfirmation införs som ett villkor för att bli fadder genom att kyrkoordningen 19 kap. 7 § ändras från: ”Som fadder kan någon antecknas som är döpt och är villig att dela ansvaret för den döpta personens kristna fostran.” till ”Som fadder kan någon antecknas som är döpt, *konfirmerad* och villig att dela ansvaret för den döpta personens kristna fostran.”.

Motivering

Motionen innebär egentligen bara att man tydliggör vad som redan ligger i paragrafens innebörd. Kyrkoordningens nuvarande formulering innehåller nämligen i praktiken konfirmationen som en förutsättning: Att dela ansvaret för den döptes kristna fostran innebär rimligtvis att man fått den kunskap i tron som Svenska kyrkans konfirmationsläsning ger och att man sagt sitt ja till att vara kristen i konfirmationen. Skälen för att tydliggöra fadderskapets konfirmationskrav är starka:

Dopet är på riktigt Svenska kyrkan tar dopet och den döpte på allvar. Var och en som döps har rätt att få en kristen fostran. Konfirmationskravet på faddrarna är ett rättvisemärke, en kvalitetsstämpel på att den döpte får vad hon eller han har rätt till.

Konfirmationen är på riktigt Svenska kyrkan tar konfirmationen och konfirmanden på allvar. Människans ja till att vara kristen betyder något som får praktiska konsekvenser och konfirmationens sändningsord blir konkreta: ”Ni är kallade till den stora uppgiften att göra (Jesu Kristi) kärlek och rättfärdighet kända i världen” – i det här fallet för ett fadderbarn.

Fadderskapet är på riktigt Svenska kyrkan tar fadderskapet på lika stort allvar som faddrarna. Att bli fadder är ett uppdrag som fyller de flesta med stolthet och glädje. Medlem 2010 efterlyser Svenska kyrkans relevans för den enskilde: Förmodligen finns en nyckel för kyrkans framtida strategiarbete i diskussionen kring hur viktig den upplevs vara för enskilda individer. Ett sätt att verka för konfirmationens revansch är att ge konfirmationen det andliga bemyndigande som den lockande fadderuppgiften kräver.

Medlemskapet är på riktigt Svenska kyrkan tar medlemmarna och medlemskapet på allvar. Det är den döpte och konfirmerade medlemmen som tillsammans med föräldrarna är Svenska kyrkans huvudsakliga ansvarstagande för den döptes kristna fostran – inte Svenska kyrkans barnverksamhet. Barnverksamheten är däremot viktig som ett kompletterande redskap för föräldrarna och faddrarna i

Mot 2011:40 den döptes kristna fostran. Men Svenska kyrkan förväntar sig ett aktivt lärjungaskap av sina medlemmar. Ingen får reduceras till ett objekt för de anställdas verksamhet och dopet får aldrig reduceras till en konsumtionsvara.

Broby den 7 juli 2011

Dan Sarkar (FK)

Kyrkomötet
Motion 2011:41
av Dan Sarkar

Behövs omvändelse?

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda behovet av omvändelse för Svenska kyrkan.

Motivering

På julafton 2010 skickade den etiopiska Mekane Yesus-kyrkan ett brev till Svenska kyrkan angående 2009 års kyrkomötesbeslut om samkönade vigslar. Brevet avslutas med en allvarlig maning till Svenska kyrkan att omvända sig. Brevet och maningen berör både Svenska kyrkans hantering av beslutsprocessen, själva vigselbeslutet, samt synen på Bibelns auktoritet och bibeltolkning.

I sitt svar av den 7:e juni i år avvisar ärkebiskop Anders Wejryd möjligheten till omprövning av vigselbeslutet och berör även beslutsprocessen, synen på bibeltolkning och Bibelns auktoritet. Men samtidigt skriver han att Svenska kyrkan tar allvarligt på uppmaningen till omvändelse och menar att såväl varje kyrka som deras enskilda medlemmar hela tiden måste omvända sig från många saker¹.

Vi har alltså både en officiell uppmaning från den tredje största lutherska kyrkan i världen till omvändelse och ett officiellt svar från vår egen ärkebiskop om att vi tar uppmaningen på allvar och behöver ha en kontinuerlig omvändelseprocess i Svenska kyrkan.

Kyrkomötet bör av respekt för vår systerkyrka och vår ärkebiskop utreda på vilka områden det behövs omvändelse för Svenska kyrkan. En bred utredning tar upp alla tänkbara områden där vi brustit i vår kärlek – både de områden som Mekane Yesus-kyrkan listar och sådana områden som har skapat eller fortfarande skapar sår, t.ex. kärleken till Jesus och hans ord, till den kristna gemenskapen, till etniska och teologiska minoriteter och till hela det svenska folket.

Målet med omvändelsen är att få del av försoningens välsignelse: när synd bekänns börjar den förlora sin makt, brustna relationer börjar helas, kraft vinns, och Svenska kyrkan visar att hon både lever i och av den förlåtelse hon har som sin dyraste skatt att förmedla till världen.

Broby den 10 juli 2011

Dan Sarkar (FK)

¹ We take seriously your appeal for metanoia, but mean that every church and its individual members need continuously to seek repentance for many things.

Kyrkomötet
Motion 2011:42
av Berth Löndahl

Utbildning i församlingsutveckling

Förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att föreslå att i den pastoralteologiska utbildningen för präster och i kyrkoherdeutbildningen skall församlingsutveckling och pastorala strategier ingå som ett obligatoriskt moment.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utarbeta ett studiematerial om olika modeller för församlingsutveckling i syfte att stärka kyrkoråd, arbetslag och aktiva medlemmar till ett ökat ansvarstagande i att bygga församling.

Motivering

Både i nu gällande kyrkoordning och i Strukturutredningens förslag betonas att kyrkoherden är pastoralt ansvarig ledare i ett pastorat. Till det pastorala ansvaret hör den teologiska motiveringen för och reflektionen kring allt som rör en församlings liv.

Till det pastorala hör inte minst församlingsutveckling, församlingsväxt och församlingsbyggande. Idag ingår emellertid inte utbildning i församlingsutveckling och pastorala strategier vare sig i den teologiska universitetsutbildningen eller den pastoralteologiska terminen för blivande präster eller i de kyrkoherdeutbildningar som är obligatoriska för att inneha kyrkoherdetjänst. En sådan utbildning borde vara nödvändig för att den som har det pastorala och andliga ledaransvaret skall vara rustad för uppdraget att utveckla en församlings gudstjänstliv och övriga verksamhet.

Allt färre är medlemmar i Svenska kyrkan och allt färre tar aktiv del i en församlings liv. För att kunna nå fler och så bidra till en positiv utveckling för den egna församlingen behöver även förtroendevalda, arbetslag och aktiva församlingsmedlemmar ges möjlighet att fördjupa sig i församlingsutveckling och olika pastorala modeller. Vi behöver därför ett studiematerial för att öka kunskapen om omvärldsanalyser, ge hjälp till att på ett bättre sätt relatera till omgivningen och förmedla kunskap om olika modeller för församlingsutveckling och pastorala strategier. Ett sådant material skulle bli en hjälp att formulera en konkret och bärande vision för församlingens liv och att finna nya vägar för en församling att möta sina annars passiva medlemmar.

En sådan utbildning och ett sådant studiematerial bör omfatta såväl nationell som internationell forskning för att hämta impulser till det egna lokala sammanhanget.

Bunkeflo, Malmö den 14 juli 2011

Berth Löndahl, FK

Kyrkomötet
Motion 2011:43
av Berth Löndahl

Framtida modell för kollektupptagning

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda en framtida modell för kollektupptagning.

Motivering

Kollektupptagningen är ett viktigt liturgiskt moment i Svenska kyrkans gudstjänster. Den är inte bara en insamling av pengar utan framför allt ett moment, som påminner församlingen om att Gud är alla goda gåvors Givare och därför ger vi tillbaka något av detta till Gud. Vi frambär till Gud det som redan är Guds, men som Gud i sin godhet gett oss del av.

Samtidigt är kollektupptagningen en insamling av pengar och en praktisk fråga. Kontanthantering i samhället minskar och lär, enligt de signaler som kommer från bankväsendet, försvinna helt inom en ganska snar framtid. Vi har allt mindre kontanter i våra plånböcker men allt fler bank- och kreditkort. Det är därför angeläget att finna nya former för kollektupptagning och insamling av medel till de olika ändamål, som anges för varje söndag.

En modell av Kollektomat finns på marknaden och kan leasas. Detta är emellertid dyrt och är inte ett alternativ för de flesta av Svenska kyrkans församlingar.

Kyrkomötet bör därför uppdra åt kyrkostyrelsen att utreda framtida modeller för kollektupptagningen med hänsyn till den i samhället pågående förändringen av kontanthantering då kontanthantering minskar och kortanvändning eller andra betalformer ökar.

Bunkeflo, Malmö den 14 juli 2011

Berth Löndahl (FK)

Kyrkomötet
Motion 2011:44
av Berth Löndahl

Central upphandling av miljöcertifierad el för Svenska kyrkan

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda möjligheten till ett för hela Svenska kyrkan giltigt avtal med elleverantör för miljöcertifierad el från vatten- och/eller vindkraft.

Motivering

Svenska kyrkan förbrukar mycket energi genom uppvärmning av kyrkor och andra fastigheter. I enlighet med den miljöprofil, som bör prägla allt inom Svenska kyrkan, borde all el som Svenska kyrkan förbrukar vara miljöcertifierad och komma från vatten- och/eller vindkraft.

Svenska kyrkan borde därför inleda centrala förhandlingar med kraftbolagen för att

- ◆ få garantier för att den el som hon förbrukar är miljöklassad,
- ◆ genom sådana centrala förhandlingar få ett prismässigt förmånligt avtal,
- ◆ ett sådant avtal skulle alla församlingar, pastorat och samfälligheter kunna ta del av.

Enligt den information som jag har fått, så finns idag inget sådant avtal mer än mer begränsad utsträckning.

Bunkeflo, Malmö den 14 juli 2011

Berth Löndahl (FK)

Kyrkomötet
Motion 2011:45
av Berth Löndahl

Möjlighet till prästvigning för kandidater från väckelserörelser inom Svenska kyrkan

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda frågan om möjlighet till prästvigning för dem, som kallas till olika väckelserörelser inom Svenska kyrkan, oavsett synen på manligt–kvinnligt prästämbete, dock utan rätt att inneha tjänst inom Svenska kyrkan.

Motivering

Svenska kyrkan har att vårda sina medlemmar med respekt för vars och ens integritet, alltifrån de medlemmar som inte delar hennes grundläggande tro eller deltar i hennes gudstjänster till dem, som har sin kristna hemvist i väckelserörelser eller olika kommuniteter inom Svenska kyrkan. Dessa senare betjänas av präster vigda av biskop inom Svenska kyrkan, de tar del av hennes sakramentala handlingar, erkänner de för Svenska kyrkan grundläggande dokument, som nämns i kyrkoordningen.

Många av dessa väckelserörelser/kommuniteter har en lång och djup tradition, samlar stora skaror på sina stormöten men delar inte självklart den inom Svenska kyrkan gällande ordningen med ett prästämbete, som förutsätter att man fullt ut tjänstgör med alla vigda oavsett kön. Till dem som skulle ha behov av prästvigningar utifrån sin egen tradition hör bl.a. Laestadianerna och ELM (Evangelisk Luthersk Mission) men även flera kommuniteter. Som en följd av att man inte får sitt behov av präster, som delar deras tradition, tillgodosett, förs diskussioner om egna prästvigningar och/eller egen sakramentsförvaltning under ledning av kallad predikant.

Det vore olyckligt om dessa väckelserörelser lämnar sin långvariga relation till Svenska kyrkan. Det vore olyckligt om dess medlemmar inte ges möjlighet till själavård och sakramentsförvaltning utifrån deras syn på Bibeln och ämbetet. Det vore olyckligt om det andliga arv, som dessa rörelser bär, inte längre skulle vara en del Svenska kyrkans mångfald. Och, om inte annat, så vore det en ekonomisk förlust, då inom en snar framtid några tiotusental ur dessa rörelser avsäger sig sitt medlemskap i Svenska kyrkan. Svenska kyrkan har ett ansvar för att även de medlemmar, som lever i dessa traditioner, får sitt behov av själasörjare och präster tillgodosett.

En lösning för detta skulle kunna vara att ge möjlighet till prästvigning för den som kallas att betjäna dessa väckelserörelser och kommuniteter, oavsett synen på manligt–kvinnligt prästämbete. Den som prästvigs under dessa villkor, skulle då inte ha rätt till tjänst/anställning inom Svenska kyrkan utan endast ha rätt att utöva ämbetet i de sammanhang till vilken denne är kallad.

Bunkeflo, Malmö den 14 juli 2011

Berth Löndahl (FK)

Kyrkomötet
Motion 2011:49
av Mikael Grenstedt m.fl.

Möjlighet för präster och diakoner att förtidsrösta vid val av biskop

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att föreslå en ändring i kyrkoordningen som innebär att en präst eller diakon som inte kan delta vid val av biskop ges möjlighet att förtidsrösta.

Motivering

Idag finns det ingen ersättare om en röstberättigad präst eller diakon inte kan närvara vid ett biskopsval, vilket alla elektorer har. Detta gör i praktiken att det ofta blir fler elektorer än präster och diakoner som kan rösta vid val av biskop, trots att det aldrig var tanken. Det går rimligtvis inte att ha ersättare för röstberättigade diakoner och präster. Det som däremot torde vara möjligt är att röstberättigade präster och diakoner som inte kan närvara vid val av biskop ska kunna förtidsrösta, så att deras röster ändå kan räknas med.

Västerås, Visby, Södertälje och Umeå den 11 juli 2011

Mikael Grenstedt (FK)

Peder Fohlin (KSV)

Gustaf Bengtsson (POSK)

Torbjörn Arvidsson (KR)

Kyrkomötet
Motion 2011:50
av Mikael Grenstedt m.fl.

Rösträtt för EFS-präster anställda i samarbetskyrkor

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att föreslå en sådan ändring av kyrkoordningen att EFS-präster anställda i samarbetskyrkor ska vara röstberättigade vid val av biskop och i val till domkapitel.

Motivering

Vid kyrkomötet 2009 togs beslutet att även diakoner ska vara röstberättigade vid val av biskop i det stift där de tjänstgör. I kyrkoordningen 8 kap. 13 § andra punkten står det att rösträtt har ”de som är anställda tills vidare eller minst sex månader som präster eller diakoner i stiftet eller i någon av dess församlingar”. Det kan inte anses rimligt att präster vigda för tjänst i EFS och med tjänstgöring i en samarbetskyrka undantas från dessa regler.

Västerås, Umeå, Lycksele, Södertälje och Visby den 11 juli 2011

Mikael Grenstedt (FK)

Torbjörn Arvidsson (KR)

Anna-Sara Walldén (C)

Gustaf Bengtsson (POSK)

Peder Fohlin (KSV)

Kyrkomötet
Motion 2011:51
av Mikael Grenstedt m.fl.

En ordinarie präst och diakon i varje domkapitel

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att föreslå en ändring i kyrkoordningen med innebörden att det väljs en ordinarie präst samt en ordinarie diakon till varje stifts domkapitel, samt, för att antalet ledamöter i domkapitlen fortfarande ska vara udda och nuvarande balans mellan vigda och icke vigda behållas, att ytterligare en ledamot vilken inte är vigd till biskop, präst eller diakon inväljs.

Motivering

Vid nuvarande val till domkapitel väljs en ordinarie präst eller diakon, kyrkoordningen 9 kap. 1 § tredje punkten, 2 § fjärde punkten, 3 § tredje punkten. Detta skapar dock ofta diskussioner där diakonerna försöker få in en diakon som ordinarie ledamot, medan prästerna å sin sida försöker få in en präst som ordinarie ledamot. I en del stift löser man det hela genom att låta en präst väljas in vid ett domkapitelsval, för att vid nästa val låta en diakon väljas in. Denna fråga handlar i grund och botten om ifall det inte är bättre att det alltid väljs in såväl ordinarie diakon som präst. Detta medför dock, för att antalet ledamöter fortfarande ska vara udda och nuvarande balans mellan vigda och icke vigda behållas, att ytterligare en ledamot som inte är vigd till biskop, präst eller diakon väljs in.

Västerås, Södertälje och Visby den 11 juli 2011

Mikael Grenstedt (FK) Gustaf Bengtsson (POSK) Peder Fohlin (KSV)

Kyrkomötet
Motion 2011:59
av Leif Nordlander

Andligt ledarskap

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppmana kyrkostyrelsen att i ett globalt perspektiv söka kontakter som utvecklar och inspirerar det andliga ledarskapet i Svenska kyrkan.

Motivering

Hittills talas det mycket lite om det andliga ledarskapet. Kyrkoherdar ska, med all rätt, utbildas så att de skall klara dagens krav som chefer i relation till lagar och förordningar, myndigheters krav och samhällets förväntningar. Men det som är kyrkans esse – andligt ledarskap – överlämnas till frivilligorganisationer i bästa fall. Det är väl i och för sig gott och väl men Svenska kyrkan på central nivå måste inse att det andliga ledarskapet är ytterligare en dimension som sker i den helige Andes kraft och är inte något som chefskurser i allmänhet tillhandahåller. Men det synes ibland som om Svenska kyrkan inte räknar med Guds kraft och möjligheter utan hållningen är: ”det är vi som ska göra det”. Det är en djupt obiblisk och icke-luthersk tanke där allt skall underordnas Guds Ord och handlande i den helige Ande. Svenska kyrkan famlar i sitt identitetssökande och följer än den ena än den andra vindkantringen istället för att söka sig till rötterna. I den anglikanska kyrkogemenskapen ligger man återigen väl framme. Man har startat utgivning av en serie böcker genom Ridley Hall, ett av Church of Englands prästseminarier, om ledarskap i detta avseende. Man skriver så

I början av Kyrkans sändning inbjöds inte apostlarna att utforska sina egna resurser eller att planera sina strategier, utan befalldes att vänta på den helige Ande. Samma befallning ges kyrkan idag i obekanta och oförutsägbara tider.

Vara den 9 juli 2011

Leif Nordlander (FK)

Kyrkomötet
Motion 2011:60
av Leif Nordlander

Målskrivning för mission

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att föreslå en sådan ändring i kyrkoordningen att stiftets ansvar för framtagande av en målskrivning för mission i stiftet tydligt framgår.

Motivering

I Svenska kyrkans församlingar finns en församlingsinstruktion som tjänar som grunddokument för allt församlingsarbete som ryms under de fyra huvuduppgifterna ”att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission”.

Jag menar att stiftet på ett aktivt och relevant sätt bör formulera sitt uppdrag som något mer än det som idag finns formulerat i kyrkoordningen om stiftets uppgift. Flera av stiftet i Svenska kyrkan har relation till stift inom den anglikanska kyrkogemenskapen. Dessa har alla ett ”*mission statement*” för sin uppgift. Stiftet behöver utvecklas i att leda stiftets församlingar i en tydlig missionsinriktning i ett postkristet Sverige. Detta kan också tjäna till att stärka Svenska kyrkans episkopala struktur och att biskoparna får en plattform att inte bara utöva tillsyn, vilket är en huvuduppgift, men också utöva ett ledarskap i en tid då kyrkan på nytt behöver finna sin plats i samhället. Det sker främst genom att utöva diakoni och mission. I det urbana och multikulturella stiftet Birmingham har man tagit initiativ till mission genom Transforming Church sedan 2009 med den dynamiske biskopen av Aston, Andrew Watson, i ledningen. De skriver på hemsidan:

Transforming Church syftar till att vara en gåva till församlingarna, inte en extra börda; att förse dem med en ram för kyrkoutveckling istället för ett kopieringsunderlag för hur alla kyrkor borde göra; och att starta med den lokala kyrkan inte avsluta där. I centrum för visionen för ’Transforming Church’ ligger förståelsen att Gud är en missionerande Gud som kallar oss att dela Guds mission till hela skapelsen.

Man arbetar konkret, teologiskt och strategiskt. Det borde vi göra på ett tydligare sätt också i vårt land och i vår kyrka.

Vara den 7 juli 2011

Leif Nordlander (FK)

Kyrkomötet
Motion 2011:61
av Leif Nordlander och Bertil Murray

En utjämning ska ske

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att fr.o.m. bokslutet för år 2011, och till dess att annat beslutas, avsätta 50 procent av ev. överskott till systerkyrkor i en svår situation som ett extra stöd utöver det som regelmässigt budgeteras genom Svenska kyrkans internationella arbete.

Motivering

Svenska kyrkan tillhör de mest privilegierade kyrkorna i världen. Visserligen kommer intäkterna under överskådlig tid att gradvis minska på alla nivåer. Men samtidigt redovisar bl.a. nationell nivå fortfarande många gånger överskott. Generellt är det påfallande att Svenska kyrkan, trots vissa neddragningar fortfarande har en ekonomi som är extremt god i förhållande till vad som är vanligt i kristenheten i stort och bland våra lutherska systerkyrkor, främst i syd.

Vi satsar medel på många olika företeelser som kan ifrågasättas ur ett globalt perspektiv. Samtidigt har de lutherska kyrkorna i t.ex., Sydafrika, Zimbabwe och Tanzania inte pengar att betala löner till sina präster och diakoner. I Tanzania ligger lönen på mellan 500–600 kronor i månaden men inte ens detta kan man få in. Från Sydafrika hör vi i Skara stift om de stora problemen där prästerna kör taxi för att klara familjen när lönen inte betalas ut. Prästerna har t.ex. inte pengar att betala sina barn skolutbildning utan är beroende av enskilda givare. Motsvarande utmaningar möter i andra kyrkor.

Här skulle våra överskott kunna bli ett konkret och behövligt stöd. Naturligtvis måste det ske på ett sådant sätt att felaktigt beroende inte uppstår. Idag har man ett negativt beroende – vi vill inte stödja så att beroende inte uppstår men istället utsätter vi enskilda för en fattigdomsfälla av oanade mått. Det är ett större problem än om vi skulle gå in och stödja så att de har rimliga levnadsvillkor.

Svenska kyrkan har länge betonat att vi är en del av den världsvida kristna kyrkan. En sådan delaktighet förpliktigar. Det är orimligt att de ekonomiska förutsättningarna skiljer så dramatiskt. Det är också sorgligt att Svenska kyrkan under de senaste åren så pass mycket talat om ansträngd ekonomi och materiella svårigheter. De flesta andra kyrkor skulle uppfatta våra ekonomiska förutsättningar som extremt goda. Jesus talar åtskilliga gånger om rikedom och fattigdom. Det är, säger han, svårt för den som är rik att nå in i Guds rike. Många kan säkert vittna om att rikedomen är en fara inte bara för enskilda människor utan också för organisationer och kyrkor.

Det är visserligen sant att ett överskott på nationell nivå och i vissa stift och församlingar ska relateras till att andra församlingar har en ansträngd ekonomi och skulle behöva särskilt understöd. Men det är också sant att vi på ett generellt

Mot 2011:61

plan fortfarande under lång tid framåt kan räkna med finansiella förutsättningar som är oerhört mycket bättre än vad som är vanligt i kristenheten. Vi behöver förändra vårt perspektiv och se hur lyckligt lottade vi är i stället för att sucka över försämringar. Genom ett beslut om att dela med sig av kommande eventuella överskott till dem som har det mycket sämre får vi hjälp till ett annat perspektiv. Vi kan lyfta våra huvuden och frimodigt se mot framtiden samtidigt som vi kan stödja andra på det sätt vi är kallade att göra. Låt oss, som i den unga kyrkan, stödja dem som har det sämre. I en okänd framtid kan vi behöva deras stöd tillbaka. Så kan, med Bibelns ord, en utjämning ske.

Skara stift och Uppsala stift den 14 juli 2011

Leif Nordlander (FK)

Bertil Murray (FK)

Kyrkomötet
Motion 2011:63
av Leif Nordlander

Luther i fem år

Förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att kyrkomötena 2012 till 2017 får ta del av minst ett kvalificerat föredrag om Svenska kyrkans lutherska identitet under sina sessioner.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att publicera en serie med skrifter om luthersk teologi de närmaste fem åren.
3. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att ta fram material för ett Lutherjubileum 2017.
4. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att ordna en jubileumshögtid 2017 med seminarier kring Martin Luther och hans teologi och dess betydelse idag.

Motivering

2017 är ett märkesår i den lutherska kristenheten. Det är 500 år sedan Martin Luther spikade upp teserna på kyrkporten i Wittenberg. Den tyska lutherska kyrkan ligger långt framme i sina planer. Redan 2007 inleddes Luther Dekade, dvs. tio år med Luther ur olika aspekter, teologiskt, historiskt etc.

Vi borde väl kunna ordna fem år och fördjupa vår identitet som evangelisk luthersk kyrka.

Svenska kyrkan har en svag luthersk identitet. I det allmänna samtalet så skyller man dålig självkänsla och deppighet på "Luther" utan att Svenska kyrkan protesterar mot ett sådant snedvridet synsätt. Fördomar om luthersk teologi och hållning får stå oemotsagda. Detta får till konsekvens att man får en snedvriden och föga positiv bild av det som är Svenska kyrkans grundhållning teologiskt enligt Kyrkoordningen där det uttrycks att vi är ett evangeliskt lutherskt trossamfund. Det skapar dessutom en osäkerhet i ekumeniska kontakter då den bristande självkännedomens teologiskt slår igenom i en rädsla som uppstår i mötet med människor av annan kristen tradition.

Jag kan, efter att ha på plats deltagit i den undervisning som sker i skolan i Bayern, konstatera att barn i låg- och mellanstadiet troligen vet minst lika mycket eller mer om Luther och hans liv än en genomsnittspräst i Svenska kyrkan. Den nysst avgångne biskopen av Göteborg Carl Axel Aurelius har tillsammans med komminister Margareta Brandby Cöster presenterade en nytolkning av Lilla katekesen som nu har publicerats med en lättillgängligt skriven "Inledning" av Carl Axel Aurelius och en sorts studiehjälp av Margareta Brandby Cöster. Låt oss få fler sådana aktstycken.

Vara den 20 juli 2011

Leif Nordlander (FK)

Kyrkomötet
Motion 2011:85
av Stefan Aro

Meänkieli – ett levande språk i en flerspråkig kyrka

Förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda vilka insatser som Svenska kyrkan på nationell nivå behöver vidta, för att uppmuntra personer i kyrkans vigningstjänst att i större utsträckning utveckla och använda sin meänkielispråkighet.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att se över rekryteringen till vigningstjänsten så att antalet personer som talar ett minoritetsspråk ökar antalet personer som talar ett minoritetsspråk.

Motivering

I Svenska kyrkan finns församlingar där människor i generationer har talat andra språk än svenska. Meänkieli, eller tornedalsfinska som språket även kallas, talas främst i de fem nordligaste kommunerna och är ett av de fem nationella minoritetsspråken.

I historiskt perspektiv har meänkielin varit en naturlig bärare och förmedlare av Svenska kyrkans tro och liv i Tornedalen. Vikten av att behärska finska eller meänkieli var länge ett krav för exempelvis prästtjänst. Flerspråkigheten har varit utmärkande för det kyrkliga livet liksom samverkan med den laestadianska väckelserörelsen. En inomkyrklig väckelserörelse som under lång tid begåvat Svenska kyrkan med många medarbetare, som aktivt använde sin flerspråkighet, både i predikan och i möten med människor.

Språk är en identitetsmarkör som öppnar upp vägar och länkar samman människor. Att förstå eller tala minoritetens språk är alltid en klar förutsättning för att verka och sprida evangeliet om Kristus bland dem. Meänkieli är fortfarande själens språk i Tornedalen och en nyckel till folkets hjärta. Mellan 25 000 och 40 000 personer uppskattas tala meänkieli i Tornedalskommunerna och för hela Norrbotten är siffran ungefär 75 000 personer.

Minoritetsspråk har generellt lägre status i jämförelse med majoritetsspråket och meänkieli är inget undantag. Språket behöver få återerövra arenor som man tidigare besuttit, och hit räknas inte minst den kyrkliga. Många verksamma inom vigningstjänsten idag, behärskar antingen inte språket eller använder ogärna sin meänkielispråkighet annat än runt köksbordet.

Något måste göras för att meänkielin ska vara ett levande språk i Svenska kyrkan i framtiden. Som exempelvis utbildningsinsatser för att väcka nyfikenhet kring språket och uppmuntra meänkielispråkiga att använda sitt språk även i gudstjänstsammanhang. Även rekryteringsfrågan behöver ses över. Varför har nyrekryteringen från den laestadianska rörelsen nästan helt avstannat och vilka konsekvenser har det medfört för användningen av meänkieli i Svenska kyrkan?

Mot 2011:85

I och med kyrkoordningen 2000 hamnade ansvaret för det flerspråkiga arbetet på den lokala församlingen, men vissa frågor är för stora för att hanteras enskilt av församlingarna. Inom kort väntas kyrkostyrelsen besluta om nya riktlinjer för flerspråkigt arbete i Svenska kyrkan. Förslaget, *En flerspråkig kyrka*, ger exempel på hur ansvaret för det flerspråkiga arbetet kan förverkligas på Svenska kyrkans alla nivåer.

I enlighet med förslaget intentioner om en levande flerspråkig kyrka, är det på sin plats att från nationell nivå genom olika insatser, väcka nyfikenhet kring ett minoritetsspråk som meänkieli och stimulera dess användning i kyrkliga miljöer. Samtidigt som en översyn av rekryteringsförfarandet ur en minoritetsspråksaspekt är mer än välkommen.

Juoksengi den 19 juli 2011

Stefan Aro, (FK)

Kyrkomötet
Motion 2011:95
av Fredrik Sidenvall

Rätt till offentlig försvarare vid befogenhetsprövning

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att förbereda ett förslag till ändring av kyrkoordningens 31 kap. 14 § och 32 kap. 14 § där det fastslås att präst eller diakon som är föremål för prövning i ett ärende som kan leda till omplacering eller förlust av rätten att utöva prästämbetet

dels ges rätt att ha en offentlig försvarare,

dels erbjuds rättshjälp efter prövning på liknande sätt som vid allmän domstol.

Motivering

Svenska kyrkan har förbundit sig till en inre rättsordning som skall spegla den offentliga. I kyrkans rättsordning har domkapitlen domstolsställning, vilket bland annat återspeglas i den ordningen att en av ledamöterna skall vara lagfaren domare och att denna alltid skall medverka när disciplinärenden enligt kapitlen 30–32 skall avgöras. Likheten med allmän domstol upphör dock när det gäller den svarandes rätt till juridiskt ombud – förvarsadvokat. Ett sådant ombud skulle säkerställa en allsidig och rättvis prövning utifrån kyrkoordningen och underlätta kommunikation mellan domkapitlet och den som prövas då ombudet förutsätts på samma nivå som den lagfarne domaren vara orienterad i juridiken. Av ekonomiska skäl är det för de flesta i vigningstjänsten i Svenska kyrkan omöjligt att själv anlita juridiskt ombud vid en mer omfattande process. Därför bör krav ställas på stiftens domkapitel att det finns budget för rättshjälp efter särskild prövning så att likhet i någon mån kan vinnas inför lagen. En spin-off effekt av detta vore ju att intresset för kyrkorätten skulle öka betydligt vid de juridiska fakulteterna i vårt land.

Lerum den 27 juli 2011

Fredrik Sidenvall (FK)

Kyrkomötet
Motion 2011:96
av Fredrik Sidenvall

Kyrkans tvåtusenårsjubileum 2033 – 22 års förberedelse

Förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att i samråd med biskops-mötet tillsätta en bred arbetsgrupp för att planera, organisera och initiera arbetet med att förbereda firandet av 2033 i Svenska kyrkan och i den världsvida kyrkan.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att arbetet med att förbereda firandet 2033 skrivs in i verksamhet och ekonomi för den nationella nivån åren 2012–2014.
3. Kyrkomötet beslutar att den arbetsgrupp som tillsätts får i uppdrag att arbeta fram en långsiktig tids-, budget- och projektplan för att med Guds hjälp nå följande mål:
 - att till Guds ära och till människornas frälsning i ett gemensamt projekt för hela Svenska kyrkan återupptäcka glädjens fasta grund i korsets, uppståndel-sens och Andeutgutelsens evangelium,
 - att till uppbyggelse för hela Kristi kyrka arbeta med en ödmjuk attityd till den Heliga Skrift och vad kyrkan upptäckt och tagit emot genom seklerna genom den,
 - att arbeta med vilja till enhet på sanningens grund med hela den världsvida kristenheten,
 - att allvarligt och förutsättningslöst fråga oss vilka sanningar vi upptäckt och ordningar vi har som motiverar oss som fristående samfund,
 - att under tiden fram till den 2033 intensifiera de ekumeniska samtalen med andra evangelisk-lutherska samfund i sökande efter konsensus och förnyat vittnesbörd, med den romersk-katolska kyrkan och biskopen av Rom och med de samfund som av olika skäl söndrat sig från vår kyrka under historiens lopp, i sökande efter den enhet som Herren bad om,
 - att präster och biskopar besinnar Kristi instiftelse av evangelieförkunnelsens och sakramentsförvaltningens ämbete i botens anda för att så med hela församlingen med glädje kunna fira det apostoliska ämbetets 2000 årsjubileum,
 - Att vi besinnar och formulerar oss om vad det innebär att vara trogen mot Herren som kallar oss att vara Kyrka och mot människor som Jesu dött och uppstått för och som han vill skall bli frälsta.

Motivering

Redan pågår förberedelser i kristenhet inför ingången av det tredje millenniet av det nya förbundet. Om Herren dröjer kommer den världsvida kristenheten år 2033 att jubla över 2000 år med all den nåd som vunnits genom Jesus försonings-

offer på korset, hans segerrika uppståndelse, utgjutandet av den Helige Ande, grundandet av den apostoliska kyrkan, med evangelium och sakrament och evangelieförkunnelsens och sakramentsförvaltningens ämbete. När nu tusen år är som en dag för Herren höjs också kyrkans vaksamhet, då den ”tredje dagens morgon” gryr och hoppet om Herrens återkomst stärks.

För Svenska kyrkan, liksom alla andra kristna kyrkor, medför märkesåret en anledning att på nytt söka svaret på frågan varför vi finns som Kristi kyrka och varför just vårt samfund måste finnas. Vi får anledning att rannsaka oss tillsammans hur vi har förvaltat det uppdrag som Kristus gav sin kyrka före sin himmelsfärd, att kritiskt granska vår historia och vårt nu och under bön om att den Helige Ande genom Ordet hjälper oss att se hur vi skall befinnas vara trogna förvaltare när Herren kommer. Steget in i ett tredje millennium för kyrkan innebär också ett tillfälle att på nytt upptäcka och glädja sig över den välsignelse det innebär att leva med tillgång till en uppenbart och tillgängligt evangelium. Hur den glädjen på nytt skall kunna smitta av sig på det sekulariserade Sverige och Västeuropa hör till de frågor som vi har att söka svar på under de 24 år som återstår.

För Svenska kyrkan kan det vara välgörande att utöver dagliga ärenden och kortsiktiga projekt som kräver vår uppmärksamhet samla sig kring ett centralt och långsiktigt arbete. Följande mål skulle kunna ställas upp inför firande av 2033, då den tredje dagen gryr för den Uppståndnes Kyrka:

- att till Guds ära och till människornas frälsning i ett gemensamt projekt för hela Svenska kyrkan återupptäcka glädjens fasta grund i korset, uppståndelsens och Andeutgutelsens evangelium,
- att till uppbyggelse för hela Kristi kyrka arbeta med en ödmjuk attityd till det kyrkan upptäckt och tagit emot genom seklerna och med vilja till enhet på sanningens grund med hela den världsvida kristenheten,
- att allvarligt och förutsättningslöst fråga oss vilka sanningar vi upptäckt och ordningar vi har som motiverar oss som fristående samfund,
- att under tiden fram till den 2033 intensifiera de ekumeniska samtalen med andra evangelisk-lutherska samfund i sökande efter konsensus och förnyat vittnesbörd, med den romersk-katolska kyrkan och biskopen av Rom och med de samfund som av olika skäl söndrat sig från vår kyrka under historiens lopp, i sökande efter den enhet som Herren bad om,
- att präster och biskopar besinnar Kristi instiftelse av evangelieförkunnelsens och sakramentsförvaltningens ämbete i botens anda för att så med hela församlingen med glädje kunna fira det apostoliska ämbetets 2000 årsjubileum,
- att vi besinnar och formulerar oss om vad det innebär att vara trogen mot Herren som kallar oss att vara Kyrka och mot människor som Jesu dött och uppstått för och som han vill skall bli frälsta.

Alehöjd, Lerum Sju sovares dag 2011

Fredrik Sidenvall (FK)